

Seat No. : _____

JB-119

July-2021

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Psychology
(Research Methods – II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – 1

- નીચેના આઠ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો :
1. નિરીક્ષણ એટલે શું ? નિરીક્ષણના પ્રકારો સમજાવો. 14
 2. સર્વેક્ષણના આયોજનની મુખ્ય સમસ્યાઓ વર્ણવો. 14
 3. પ્રશ્નાવલી રચનાના સામાન્ય સિદ્ધાંતો વર્ણવો. 14
 4. પ્રશ્નાવલીમાં પ્રશ્નોની શબ્દ-રચનાનું મહત્ત્વ ચર્ચો. 14
 5. મુલાકાત લેનાર અધિકારીની પસંદગી અને તાલીમની પ્રક્રિયા વર્ણવો. 14
 6. મુલાકાત લેનાર અધિકારીમાં કયા કયા ઈચ્છનીય વ્યક્તિત્વ લક્ષણો હોવાં જરૂરી છે ? 14
 7. સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનાં લક્ષણો વર્ણવો. 14
 8. સંશોધન અહેવાલમાં સમાવવાના મુદ્દાઓ ચર્ચો. 14

વિભાગ – 2

9. કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ આઠ) 8
(1) કોઈપણ વિષયને _____ નો દરજ્જો નિરીક્ષણ પદ્ધતિને કારણે મળે છે. (વિજ્ઞાન, માનવવિદ્યા)
(2) _____ એ નિયંત્રિત નિરીક્ષણ છે. (પ્રયોગ, મુલાકાત)
(3) _____ નિરીક્ષણ અસહભાગી હોય છે. (પ્રાયોગિક, કુદરતી)
(4) અરચિત નિરીક્ષણમાં સંશોધનકર્તા પાસે વિશેષ સ્વાતંત્ર્ય _____. (હોય છે, હોતું નથી)
(5) સામાજિક સમસ્યાઓનો અભ્યાસ કરવા માટે _____ પદ્ધતિનો વિશેષ ઉપયોગ થાય છે. (પ્રયોગ, સર્વે)

- (6) પ્રશ્નાવલીમાં પ્રશ્નોના ઉત્તરો માટે વિકલ્પો આપેલા હોય તો તેને _____ પ્રશ્નો કહે છે. (ખુદ્ધા, પૂર્વ-સાંકેતિક)
- (7) વ્યક્તિના વજન ને ઊંચાઈ જાણવા માટે પુછાયેલા પ્રશ્નો એ _____ પ્રશ્નો છે. (ખુદ્ધા, હકીકતલક્ષી)
- (8) _____ એ માહિતી મેળવવાની પરોક્ષ પદ્ધતિ છે. (પ્રશ્નાવલી, મુલાકાત)
- (9) _____ મુલાકાતમાં પૂછવા માટેના પ્રશ્નો પહેલેથી જ નક્કી હોય છે. (અનૌપચારિક, ઔપચારિક)
- (10) મુલાકાત લેનારનાં આવશ્યક વ્યક્તિત્વ લક્ષણો _____ એ દર્શાવ્યા છે. (મોસર અને કાલ્ટન, જ્ઞાન્સિસ ગાલ્ટન)
- (11) મુલાકાત એ એક પ્રકારનો _____ છે. (વાર્તાલાપ, આરોપણ)
- (12) અનૌપચારિક મુલાકાતમાં મુલાકાતકર્તાની _____ ભૂમિકા હોય છે. (સક્રિય, નિષ્ક્રિય)
- (13) કસોટીની વિશ્વસનીયતા, કસોટીના પરિણામોમાં રહેલી _____ દર્શાવે છે. (સુસંગતતા, વિસંગતતા)
- (14) એક જ કસોટીના બે વિભાગ કરીને કસોટીની _____ માપી શકાય છે. (યથાર્થતા, વિશ્વસનીયતા)
- (15) માનાંકો એ કસોટીનું _____ માપ દર્શાવે છે. (સરેરાશ, પ્રસાર)
- (16) સંશોધન અહેવાલ એ સંશોધનનું _____ સોપાન છે. (પ્રથમ, આખરી)

Seat No. : _____

JB-119

July-2021

B.A., Sem.-VI

**CC-311 : Psychology
(Research Methods – II)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – 1

- Answer any **three** questions out of the **eight** questions given below : **42**
1. What is Observation ? Explain the types of Observation. **14**
 2. Describe the principal problems of Survey Planning. **14**
 3. Describe the general principles of questionnaire formation. **14**
 4. Discuss the significance of word-construction in questionnaire formation. **14**
 5. Describe the process of selection and the training of an interviewer. **14**
 6. Which desirable personality traits are necessary to be there in an interviewer ? **14**
 7. Describe the characteristics of a good psychological test. **14**
 8. Discuss the points to be included in the research report. **14**

Part – 2

9. Fill in the blanks by selecting appropriate word given in the bracket : (any **eight**). **8**
- (1) Any subject gets the status of _____ due to the observation method. (Science, Humanities)
 - (2) _____ is a controlled observation. (Experiment, Interview)
 - (3) _____ observation is non-participatory. (Experimental, Natural)
 - (4) In an unstructured observation, the research _____ greater freedom. (has not, has)
 - (5) _____ method is mostly used to study the social problems. (Experiment, Survey)

- (6) If the options are given for answering the questions of a questionnaire, then those questions are called _____. (Open-ended, Pre-coded)
- (7) The questions asked to know the weight and height of an individual are _____ questions. (Open-ended, Factual).
- (8) _____ is an indirect method of collecting the data. (Questionnaire, Interview)
- (9) In _____ Interview, the questions to be asked are pre-decided. (Informal, Formal)
- (10) _____ has demonstrated the necessary personality characteristics. (Moser and Kalton, Francis Galton)
- (11) Interview is a type of _____. (Dialogue, Projection)
- (12) In an informal interview, the interviewer has _____ Role. (Active, Passive)
- (13) The reliability of a test shows the _____ of the test results. (Consistency, Inconsistency)
- (14) By dividing the same test into two parts, the _____ of a test can be measured. (Validity, Reliability)
- (15) Norms suggest the _____ measure of a test. (Average, Dispersion).
- (16) Research report is the _____ step of research. (First, Last)
